

VERTEC.

Izhaja
1. dne v
mesecu
in stoji
za celo
leto po
pošti
2 gl.
60 kr.,
za pol
leta 1 gl.
30 kr.
Brez
pošte:
za celo
leto 2 gl.
40 kr.,
za pol
leta 1 gl.
20 kr.

Naroč-
nina naj
se na-
prej pla-
čuje in
pošilja
ured-
ništvu v
špital-
skih
ulicah
hž. št.
273
v Ljub-
ljani.
(Lai-
bach.)

Časopis s podobami za slovensko mladost.

Štev. 6.

V Ljubljani 1. junija 1874.

Leto IV.

Janez kerstnik.

ladénič ven iz mesta se oberne,
Derzôten v gôlo odhití puščavo;
Na ostri kamen tam poklada glávo,
In runom krepke ude si ogerne.

Prepróst je um, okó njegovo jáсно,
Ter k zemlji posvetná ga slast ne veže;
Da rod bi svoj otél pogubne téže,
Ljudém pokoro oznanjuje glásno.

Ko misli, tam slonéč na terdej skali,
V svetlôbi vzrè podobo tako milo,
Da vsi so udje v njem zatrepetáli.

„Sin božji, vendar jagnje si v krotkósti,
Z nebés prišél za naših grehov sílo;
Nevreden hlapec tvoje sem vižósti!“

Lujiza Pesjakova.

Sirota Barica.

(Poslovenil J. S—a.)

IV.

Barica se je prebudila na mehkejši postelji v krasnej gorkejši sobi. Čudeča je gledala okolo sebe: vse po hiži je bilo bogastvo in bliskôta.

Poleg nje je stal gospod, ki jo je bil na ulici našel ter s soboj vzal, a staričkava služabnica je pripravljala krepko jestívo.

„Kde sem zdaj?“ Barica bojzljivo povpraša.

„Pri dobrih ljudéh. Nič se ne boj!“ odgovori gospod.

„Dolgo si bila brezzavestna,“ izpregovori služabnica. „Kaj sta li mislila tvoja roditelja, da sta te v takej zimi v prelahkej obleki pustila na ulico?“

„Oh, roditeljev uže nemam,“ zahtji dekle, pokrije si lici z rokama ter debele solze pritekó skozi suhe perste.

„Ne užaljuj otroka še bolj, Mara!“ posvari gospod, „naj si počije“.

Mara je bila bolj domača gospodinja nego li služabnica. Nekdaj je svojega gospoda pestovala in zibala; ko se je bil oženil, šla je z njim, ter ko mu je mlada gospa naglo umerla, prevzela je ona vse gospodinjstvo. Gospod jej je upal in jo spoštoval. Pervo trenotje, kadar je videla, kako je gospod ubogo najdeno dete privédel, mermrala je na njegovo usmiljenje, kako li more vsako prosjačico na cesti pobírati? Bog ve, kakih ljudíj otrok si je? Kdo ve, če nij vabica kake tatínske sóderge!

Gospod je izkušal zvesto Maro potolažiti, pripovedujóč, kako je siroto na pol mertvo našel pred cerkóvnimi vrati in jo s soboj vzal, da je ne bi v ječo devali, kakor delajo s takimi ljudmi, ktere po noči na ulici najdó.

In Máriino dobro serce se je takój upokojilo. Sama je začela dete dramiti, in res je deklico tudi kmalu zdramila.

„Naj spi ter si počije,“ reče gospod.

„Dobro bi bilo, ako bi kaj jela,“ méni Mara; več ima glada nego li zaspanosti. — Kako ti je ime?“

„Barica.“

„Pojdi in sédi sem k mizi, Barica, ter pokusi to pečeno pišče.“

„Nijsem lačna,“ odgovori dekle.

„Da nijsi lačna? Odklé uže nijsi jedla?“

„Od davi.“

„Dragi Bog! Hitro sédi in jej, kolikor hočeš, ter kruha in ločke (salate) si privzemi.“

„Nič ne bodem mogla jesti, gerlo mi je kakor zadergneno.“

„I poskusi,“ sili jo gospod.

Barica je poskusila, a nij mogla jesti, in zato je vilice zopet na mizo položila. Zdaj treba da ješ ter da obilo ješ,“ prigovarja Mara, „inače bi čisto oslabéla.“

„Ne morem; žalost in strah sta mi glad pregnala.“

„Bašti si jako nesrečna?“ vpraša gospod z velikim sočúttjem.

„Oh, uboga sirota sem brez nikder nikogar na vsem božjem svetu.“

„Ali sta ti roditelja pomerla?“

„Pred šest meseci mi ju je kolera vzela z obema bratoma vred.“ Potem je Barica pripovedovala, kako je prišla k Sodinovim ter kako ondu z njó delajo.

„To je gerdo,“ reče Mara, „k temu hudobnežu ne smeš nazaj hoditi!“

„A žena tega moža je bolna, in obtorej treba, da jej v hiži jaz pomagam; nje sin je priden in jako vesel, da ga čítati učim. Ko bi me ne bilo zopet nazaj, vse bi pozabil, zopet bi po ulicah letal in bil hudoben človek, kakor njega oče.“

„Bašti si pridna deklica,“ velí gospod, „stóri, kakor ti veleva serce, in pomagaj ubogej ženi. A mož te po sedaj uže ne bode tepel, kajti prineseš mu vsak dan po dvajsetico, kakor ti je ukazal.“

„O gospod!“

„Ne bodem ti je dajal za milostínjo, nego zaslužiti si jo utegneš. Hodi vsak dan k nam ter Mari pomagaj delati. Ali si zadovoljna?“

Govoriti nij mogla Barica, nego sè solznima očima je pristopila k dobrotniku in klečé mu poljubila roko. Mara jej svojim zastôrom obriše vesele solze, rekoč: „Tako je prav, gospod. Res jaz lahko še delam, a tudi Barici dela najdem.“

„Zdaj híti domóv, dekle, ker sama želiš; a kadar ti hudobni gospodar zopet začne dodévati, pridi, ter povedi meni, da ga zavernem. Ná dvajsetico! Jutri pridi po drugo, in Mara ti pripravi zájutrek.“

„Molila bodem za Vas, gospod,“ reče Barica, „in Bog usliši molitev uboge sirote.“

„Moli, dete, naj mi Bog za to dobrotico, ki sem jo tebi storil, oprostí kónči nekoliko krivice, s katero sem zadèl svoje bližnje . . .“

Zamolkel kašelj mu je ustavil besedo, in Mara ga je okarala, zakaj je zopet preveč govoril, da-si ve, kako naglo mu je to na kváro.

„Mirúj, Mara, moje bolezni bode kmalu konec.“

Mara si je te besede na dobro stran tolmačila ter šla potolažena po svojem opravílu; a Barica je vesela domóv zbežala.

„Striže, náte dvajsetico! Vsak dan dobodem po jedno od gospoda, ki staneje blizu vélicege terga.“

Jedva je Sodín svojima očima verjél. Vedno je obračal novec, kakor bi se ga ne mogel nagledati.

„Vsak dan li po toliko dobodeš?“

„Vsak dan.“

„Od necega gospoda, kali?“

„Da.“

„Nu, če so še taki bedaki na svetu, meni to verlo ugaja,“ ter smejóč potisne v žep dvajsetico.

„Kaj velite, oče?“ vpraša sin.

„Da je čas iti spat, lenuh. — Tudi tebi!“ zarohní na ubogo ženo.

Barica je vsem lahko noč rekla ter odšla spat; Kosana in Ivanko sta si tudi poiskala vsak svojega ležišča. A robati Andrej odkorači v bližnjo kerčmo, da bi se uvéril, ali je dvajsetica prava ali ne.

V.

Jutrodan je bila Barica uže za rana po konci; malo je spala, ker jej je vedno po glavi rojila misel, da more kaj zaslužiti. Ob šestih je uže staro orodje v hiži pospravljala, brisala in snažila. Čudno je bilo, da je uže tudi Ivanko ves oblečen sedèl za merzlo pečjo. Stopil je k njej, prijel jo za roko in tih spremil skozi vrata. Na ulici jo sili, naj stopi še dve, tri stopinje od hrama. Da-si Barica nij vedela, kaj Ivanko misli, vendar je šla, kakor je želel.

„Barica,“ tako jo ogovóri, „ali je res, da si dvajsetico vsak dan z delom prisluziš?“

„Kako bi li mogla reči, da je res, ako bi ne bilo res!“

„Ali ti je gospod povedal, kaj bodeš delala?“

„Da, gospodinji naj pomagam.“

„Res? To mi je vzelo težek kamen od serca. Kedaj pojdeš tja?“

„Ob devetih.“

„Povedi mi, kadar pojdeš, da te spremim.“

„O, jaz vem sama za pot.“

„Anti ne grem, da bi ti pot kazal. — Pojdiva zdaj v hižo in vzemi si kruha, ki ti ga je v zájutrek oče kupil. Vidiš, Barica, mene je še zdaj sram, kako je oče tebi uže dodéval.“

„Vidva z materjo sta prisiljena od njega še več terpeti, nego li jaz. Poterpimo ter upajmo, da Bog vse na bolje oberne.“

Ivanko je neverjétljiv z glavo odmajal. „Idi ter jéj,“ tako jo je silil.

„Nijsem lačna, in tudi še tamkaj zájutrek dobdem, — a ti —“

„Niti jaz nijsem gladen, in zato naj se materi prihrani.“

Sodín je še spal, ko sta otroka odšla v stanovanje blagodušnega gospoda.

„Evo!“ reče Barica in s perstom pokaže krasno poslopje.

„Idi z Bogom!“ reče dečko ter kréne svojim potem. Ko so se bila vrata zaperla za dekletom, stopi Ivanko v bližnjo tabakárnico, kder je vse izprašal, kar je mogel zvedeti o gospodarji tega velicega poslopja. In kar je slišal, utegnolo mu je biti veselo, ker je z jasnim obrazom tekel po ulici ter šepetal: dobro srečo, Barica, dobro srečo! Tudi jaz hočem delati; hočem se poštenega rokodelstva učiti, naj velí oče, kar mu je drago.“

Uže gredóč je pri večjih nastávnikih (mojstrih) dela iskal. Pervi dan je bil brez uspeha, a drugi dan ga je vzel neki živopísec (malar) v nauk. Od začetka je šaríla (barve) terl in raznih potrebnih stvari znašal ter zato dobival vsak dan po nekoliko novcev. Kako srečen je bil dečák, to novíco domá ozna-njajóč; niti oče se temu nič nij ustavljal. Dvajsetíca ga je bila vsega potolažila. Ivankov nastávník je bil ž njim zadovoljen, zato mu je pritégnol, da se je smel tudi učiti risanja, ki se je vsak večer zastónj kazalo družbi rokodelskih po-magačev.

Barice za teden dnij do malega uže nij bilo spoznati. Sreča je sijala iz nje očij; doma je uže nihče nij zmerjal niti pretepal; Sodín je bil prijazen; kajti ničesa uže nij od njega zahtevala in vsak dan mu je prinesla dvajsetíco za žganje. V hiži bogatega gospoda je bila zaklónjena; njej odmerjeno delo nij bilo težko. Vsak dan je uže pozno iz hiže svojega dobrotnika hojévala in često jej Mara vtakne v žep kaj za bolno Sodínko, kar je ženi dobrflo, če Sodín sam nij poprej steknol. Milodušna Mara je dala deklici tudi lepo obleko sešiti in je sploh zá-njo z maternjo ljubeznijo skerbela. Kadar jo je gospod videl, vselej se je Barici prijazno nasmehnal ter jo ljubeznjivo ogovoril. Tak mir in sreča jej je tudi verlo dobro dejála: bila je vesela in čversta, blede lice je razevelo, kakor lepa roža, ter módra senca izpod očij je izginola.

Necega jutra se Mara jako začudi, videč Barico žalostno in ujokano, ter gospod je vpraša:

„Kaj ti je, Barica? Ali si jokala?“

„Surovež jo je zopet pretepal,“ reče Mara.

„O ne! a bojím se.“

„Česa li?“

„Včeraj je bil strije zopet pijan ter se je sè sosedom prepíral. V gnjevu

je pretepel necega biriča, ki ju je miril. Jaz sem iz hiže videla revánko ter sem pred sodbo za pričo poklicana. To pismo so mi od sodbe poslali.“

Mara prime papir, od obeh stranij ga pregleda ter oddá gospodu, ker mu sama nij mogla nič kaj.

„Nikakor se ti nij treba ničesa bati, dete,“ velí gospod, papir vzešši v roko. Ali jedva napis prečita in uže vsklikne ves osupel: „dragi Bog!“

Oblédel je v lica ter z roko se prijel za zofo, kakor bi se bal pasti.

„Za Boga svetega! kaj vam je?“ vpraša Mara prestrašena.

„Nič,“ mirno odgovori gospod, ako tudi je trepetal po vsem telesu.

„Denes uže spet nijste nič jedli,“ zmerja skerbna Mara.

„Uže zopet sem dober,“ odgovorí gospod. A Barici reče: „ti li si Barbara Sirkova?“

„Da, gospod.“

„Porojena li na Dunaji?“

„Ne, moja roditelja sta iz Tersta sem prišla. Oče je tam bil imovit stolár, a po sovraštvu necega poprejšnjega prijatelja je oubožal ter bil prisiljen, preseliti se iz domovine sem na Dunaj, dela iskat.“

„Ali sta mrtva tvoja roditelja?“

„Ob koleri sta umerla.“

„Tako!“ vzdahne gospod. „Skerb, žalost, glad, kolera! Idi, uboga sirota, ne boj se ničesa, pričaj sodniku vse po pravici in resnici.“ Potem je prijel deklico za roko ter gánen dolgo vanjo gledal.

Ko se vrata za deklico zapró, nasloní se ves spehan tja na zofo ter solze mu oči napolnijo.

„Anti velím“ potoži Mara, da premalo jeste, in tako mi kar dlje tem huje slabite. Po zdravnika pošljem, ináče vas napade zopet stara bolezen.“

„Pošli rajša po beléžnika,“ zapove gospod tako terdo, da se Mara nij derz-nola odlagati.

VI.

Sodin je bil 8 dnij v zápor obsojen. Tistega dne, ko je odšel v ječo, povedala je Mara Barici, da je gospod jako izbolel, ter da bi nekoliko dnij Barica doma ostala. Novcev jej dá za ves teden. Barica je doma imela toliko posla, da jej ta dovolitev nij bila neustréžljiva, če tudi jo je žalostilo, da je dobri gospod izbolel.

Ko določeni dan zopet gre v dom miloserčnega gospoda, najde vrata zaperta. „Malo pozneje pridem“, tako si misli, „morebiti še nij vstal.“

Za eno uro pride zopet ter se prestraši, ko vidi pred vrati černo pregernena mertvaška nosila ter mnogo ljudij in kočij, tam čakajočih izprevoda.

Baričin dobrotnik je umerl . . .

Blisk z jasnega neba res uboge sirote ne bi mogel strašneje zadeti.

Nje dobrotnik, ki jo je otél terpljenja, žalosti, morebiti še sramote, bil je mertev . . . Nikoli se mu uže dalje ne bode mogla zahvaliti, nikoli uže njegove dobrotljive roke poljubiti; — zopet je bila brez obrambe, ostavljena svojemu surovemu gospodarju. Žalostna je deklica odšla v cerkev, večnega mirú pokojniku prosit.

V cerkvi so bili ob desnej in levej strani pri velicim altarji černo pre-gerneni stoli; nič ljudij še nij bilo, razven sluge pri vratih, ki je v višnjavej, sreberno obšitej obleki sem ter tja korakal.

„Klop, klop, klop“ odumévalo je od terdih Baričinih skornjic po praznej cerkvi. Jokajóč je pokleknola pred stransk oltar; a kmalu jo sluga za ramo prime, rekoč: „ven! ako hočeš prosjačiti, prosjači pred vrati!“

Prestrašena je Barica pogledala in hotela odgovoriti, da nij prišla prosjačit, a sluga jo je rinol k vratom, skozi ktera so baš prihajali sorodniki bogatega merliča.

Pervi je šel velik, ošaben mož, ves černo oblečen; verlo gosposki se je držal, če tudi je o prvem bilo videti, da mu tako vedénje res nij še navadno. To je bil najbližji sorodec in prvi dédnik.

Tudi ta je mislil, da Barica prosjači; zato je iz žepa vzel terd srebernják ter ga njej ponudil.

A Barica se je za stopinjo odmeknola, in srebernják je na tla zazvénčal. „Razdéli se z drugimi,“ reče gospod, „ter pojdi na stran.“

Deklica nij razumela, kaj li hoté; a sluga pobere srebernják, in jej ga stisne v roko ter jo porine skozi vrata.

Zakaj nij smela pri mertvaškem odru svojega dobrotnika moliti? Morebiti je bila nje molitev edina odkritoserčna, kar se jih je ta dan molilo za ubogo pokojnikovo dušo.

Žalostna je šla Barica domov. A tu je bilo zopet vse po konci. Sodin je prišel iz ječe ter od žene zahteval novcev, da bi na veselje svoje osvoboditve izpraznil nekoliko kozarcev. Ker mu nij Kosana mogla ustreči, pretepal jo je, in terl, kar mu je prišlo v roko.

„Strije,“ reče Barica objokana in verže srebernják na mizo, „moj dobrotnik je umerl, a ljudjé meni v cerkvi nijso zanj dali moliti.“

„Novci!“ zakriči Sodin, ter srebernják vzame. „Terd cvének, a ti jokaš? Kdor ima toliko novcev, bodi vesel!“ In s krohottom je zbežal v kerčmo.

„Kde si ta novec dobila?“ vpraša Kosana?

Barica je vse od kraja povedala.

„Tebi je to res velika nesreča, ker oče te bode zdaj zopet sovražil in pretepal.“

Dan je minol.

Z večera sta dva moža Sodina prinesla domov.

„Ne ustrašite se,“ reče jeden, „vaš mož je toliko izpil, da se je naposled pod mizo zgrúzil. Nijsmo ga potlej mogli k zavesti probuditi, in zdi se mi, da je mertev.“

Srépo je Kosana gledala svojega moža, a solze nij bilo videti v nje očesu. Niti Ivanko nij jokál. Oče, kateri je vse življenje otrokom v slab izgled, kateri je sovraži in muči, ne more v njih sercih najti ljubezni. Niti sosedge se nijso žalostili, da je umerl.

Dva vinska brata sta se ponudila za verč vina pri njem bedéti. A ko sta vino popila, zaspala sta. Kaj njima do mertvega Sodina!

Po noči, ko je bilo vse tiho, prišla je Barica v sobo, ter dolgo molila, da bi se dobrotljivi Bog usmilil njegove uboge duše. Krivice, katero je od njega terpela, zdaj uže nij pómnela.

VII.

Jutrodan je vprašala Barica, kaj bi počela?

„Ostani pri naju, dete,“ reče vdova Sodinova, „vsi bodemo delali, da si kaj prislužimo in bédno (revno) življenje ohranimo. Pretepal nas ne bode zdaj nihče. Samo da bi se Bog usmilil mojega moža uboge duše.“

„Morebiti je v zadnjem hipu imel dobre misli,“ tolaži Barica; „na smrti je utegnel vse obžalovati, kar je v življenji pregrešil.“

„Božja volja bodi!“ reče Ivanko. „Bog je očeta k sebi poklical, naj mu bode milostiv sodnik. Mi ne moremo drugače pomagati, nego z molitvijo. Nam je zdaj skerb, tudi o sebi misliti. Jaz ménim, da zdaj utegnem več zaslužiti, ker se pomlad bliža; Barica si tudi kaj dela najde, a vi, mati, bodete doma opravljali. V tacem kotu uže ne moremo dolgo ostati, če tudi nam bode lepši stan res težko plačevati.“

„Prav govoriš, Ivanko,“ reče mati; rada pojdem iz hiže, v kateri nijsem imela nič nego žalost in terpljenje.“

„Kamor pojdeta vidva, tudi jaz pojdem z vama,“ odgovori Barica. „In če bodemo kde lepši stan imeli, tudi jaz pri šveljah laže dela dobodem.“

Mej tem pogovorom pride sosedka z oznanilom, da tuj gospod išče Barice.

„Mene?“ reče Barica ter se neverjétljivo nasmehne.

„Da, in pismo ima v roci.“

„Kdo bi li meni pisal?“

Žena je prav povedala. Napis je bil Sirkovej Barbari. Deklica je razpečatila pismo in jela čitati, a mahoma zavpije ter pade na koleni.

„O Gospod, hvala ti!“ vzdahne.

Ko se zopet malo k sebi poverne, pismo vsem prečita.

„Ljubo dete!

Božja roka vodi naše poti. Ko sem te bil našel pred cerkóvnimi vrati, bila si na pol mervta. Čutil sem v sebi miloserdje ter neki notranj glas me je silil, da bi ti pomagal. Kmalu sem spoznal, da me je Bog v svoji milosti vodil, ko sem te našel.

Ti si hči Martina Sirka, hči tistega moža, kteremu sem jaz kriv nesreče in morebiti smrti.

Jaz sem Jurij Terček; bojim se, da so te učili to ime proklinjati. O, da bi ti védela, kaj sem terpel, od kar sem pehnol tvojega očeta v nesrečo; kako me je vest pekla, da sem dobrega prijatelja vergel v brezno zle stiske in tuge!

Jaz sem obogátel, zeló obogátel, a vendar sem nesrečen. Imel sem ljubeznjivo ženo, ali božjega blagoslova nij bilo nad nama. Za malo časa mi je smert vzela edino bitje, katero sem ljubil. Videl sem v tem kaznujučo roko božjo, in terpel sem.

Često sem hotel poiskati tvojega očeta, in prositi ga oprostítve, ali znal sem stanoviti značaj tega moža, kteremu sem tolikšno krivico storil, in zato sem se ga zbal. Jel sem bolehati in slabeti. Mislil sem, veselo življenje v stolnem mestu mi zaduší nemirno vest; zato sem šel na Dunaj. Ali povsod me je preganjal spomin o prijatelji, kteremu sem bil jaz kriv nesreče. A tukaj sem tebe našel, da konči nekoliko s tobój popravim, kar sem očetu zakrivil. Le malo dnij mi je še živeti; kajti dobro čutim, kako mi kosténa roka uže terka

na vrata mojega življenja. Beléžniku je naročeno, prvi dan po mojem pokopu to pismo tebi dati. V njem sem ti zapisal eno svojih hiž ter vsako leto po 200 gld. iz moje imovine. A jeden uvèt (pogoj) ti stavim: v hudobnej Sodinovej hiži dalje ne prebívaj! Njega ubogej ženi in sinovi pomagaj, kakor ti serce veleva; a ž njim pretergaj vsako zvezo.

Ostani srečno dete mojega nesrečnega prijatelja! Oprosti mi, kar sem hudega storil tvojima roditeljema, in prosí Boga, da se usmili moje uboge duše.

Jurij Terček.

Vsi so bili gáneni, ko so slišali to pismo čitati. Na konci je Kosana dostavila: „denes je pokazal Gospod, kako dobra dela plačuje in huda kaznuje.“

„Barica bode zdaj gosposka“ reče Ivanko, ter niti poznati nas ne bode smela, ako nas kje sreča.“

„Kako moreš to govoriti? Ali sta me vidva mislila od sebe spoditi, ko sem bila uboga in sama? In da bi jaz bila tako nehvaležna ter vaju mogla ostaviti, ker me je doletela sreča? Vidva ostaneta pri meni, ker z vama živeti mi nij prepovedal moj dobrotnik.

* * *

Minolo je dvajset let. Starica Mara je naglo za svojim gospodom šla na ón svet. Ivanko je bil slaven živopisec a Barica njegova žena. Kosana je pozabila nekdanjo žalost, ter hitro okrevala, in zdaj ziblje dva ljubeznjiva vnuka.

Milo je gledati, kadar z večera vsa družina klečé moli za pokojne roditelje, sorodnike in dobrotnike ter kadar očetovej prošnji: „Gospod jim daj večni mir in pokoj!“ odgovarjajo prijetni otročji glasovi: „in večna luč naj jim svéti.“

Kdor zdaj vidi Kosano, Ivanko in Barico, ne bi mislil, kaj so v življenji hudega prebili. Božja roka ima svoje poti, različne od potov nemirnega sveta.

Sirota Barica je bila angel, ki je otéla in osréčila dve duši, bližajoči se k pogubi.

Jež in lisica.

Z belim snegom vse je krito,
Kamor sézajo oči;
Burja vije silovito,
In lisica v jazbi spí.

Jež mrazóten se približa,
V suktnjo ternovo zavít,
Pred lisico se poniža,
K njej bi rad se šél toplít.

Omečiti jo izkuša,
Terka, prosí, naj odprè,
Ker ga ona ne posluša,
Plakati na glas počène:

„Vedno tíčal rad bi v kotu,
Tetka! tam bi tih sedél;
Nič bi vam ne bil na potu,
Ko bi stréšico imèl!“

„Bodi si!“ lisica reče,
„A razgrájati ne smeš!“
Prime ključ, odpirat teče;
V kočó pritrepéče jež.

Meju črevlje popetáne
V klóbbko se za peč je zvil;
Tam poníglavec*) ne gane,
Kakor da bi mertev bil.

Tretji dan, četerti mine,
Jež je zopet korenják,
Stare črevlje vse odrine,
Stegne se in zverne vznák.

Vstane, berke si zaviha,
Naščetini gerbast méh,
V sklède, lonce, les udriha, —
Zaropoče sneg od stréh.

Gospodinja ga okara,
Da je to poslopje njé;
„Mólči, sitna baba stara!
Če za kaj si, plani v mé!“

Z bódlji vánjo zasadí se,
Dreza spredaj jo in zad;
Žena brani mu zobmi se,
Poženéta se do vrat.

Náglo on se ključa prime,
Ter ga čersto zavertí,
In lisico sredi zime
Izpod strehe zapodí.

Tak je bil ta jež-možiček,
Da ga nič nij pekla vest,
Ko v lističi se gradiček
Siloma je vrnil sést.

Zveženj**) je lisica vzela,
Dela, si ga na glavó,
In za pálico prijéla,
Šla v deveto deželó.

* * *

Vedno bila je sirota
Darežljiva nemodrót;
Nepremišljena dobrota
Vedno sebe grize v kost.

X.

*) Potuhnenc. — **) Cula.